

LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN

SKÖTSELPLAN

2016-12-20

1 (13)

Dnr 511-2041-2015

Obj nr 10-02-007

Beslutsbilaga 2

Skötselplan för utvidgad del av naturreservatet Tallet

Ronneby kommun

Postadress
SE-371 86 KARLSKRONA

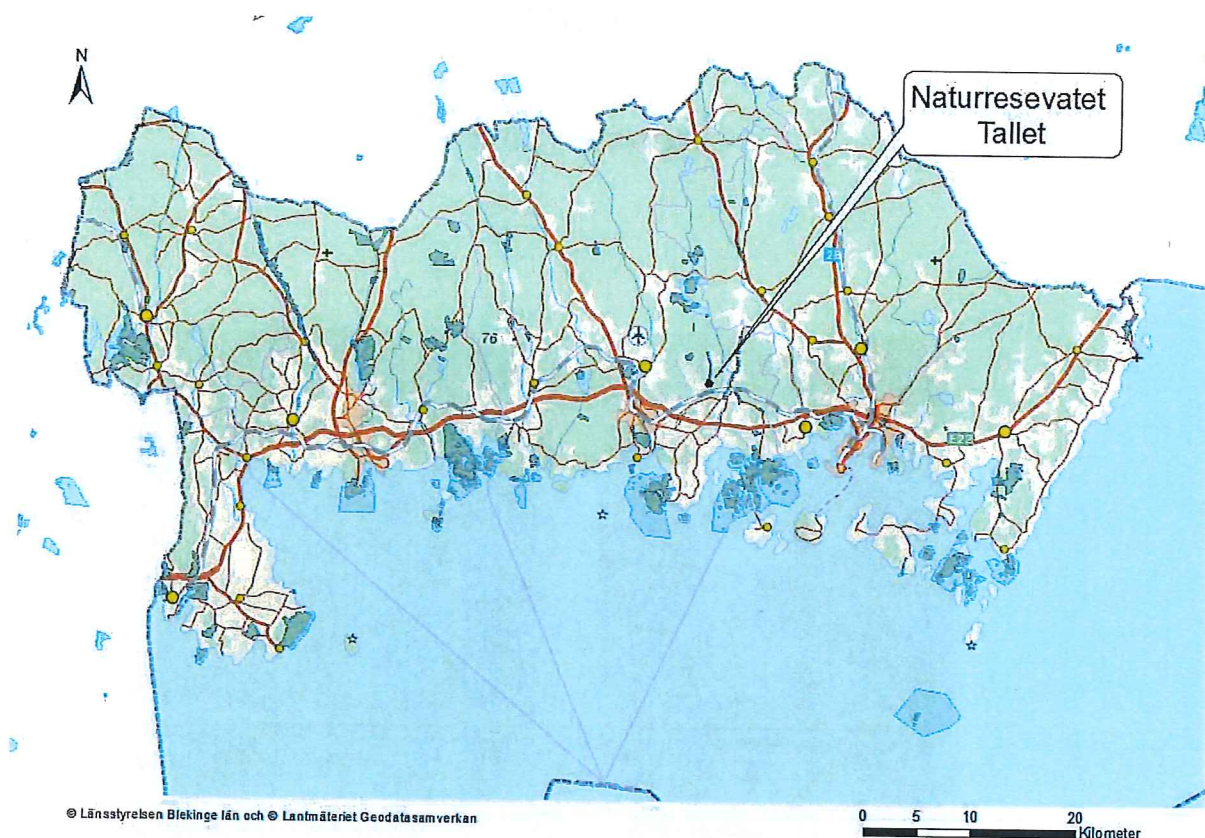
Besöksadress
Skeppsbrokajen 4

Telefon/Telefax
010-22 40 000
010-22 40 223

E-post/webbplats:
blekinge@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/blekinge

Org.nr
202100-2320

Figur 1. Naturreservatet Tallets läge i Blekinge län. Grönmarkerade områden är länets naturreservat på land och blåmarkerade områden är naturreservat som sträcker sig ut i havet.

Titel: Skötselplan för naturreservatet Tallet (utvidgad del), Ronneby kommun
 Utgiven av: Länsstyrelsen i Blekinge län
 Planförfattare: Åke Widgren
 Beställningsadress: Länsstyrelsen i Blekinge län
 371 86 Karlskrona
 Tfn: 010-2240000
blekinge@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/blekinge
 Copyright: Länsstyrelsen i Blekinge län.
 Innehållet i detta dokument får gärna citeras eller refereras med uppgivande av källa.
 Foton: Omslagsbild: Norra delen av det utvidgade naturreservatet. Foto Åke Widgren

LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN

Innehållsförteckning

1. SYFTET MED NATURRESERVATET	5
2. BESKRIVNING AV OMRÅDET	5
2.1 ADMINISTRATIVA DATA	6
2.2 NATURFÖRHÅLLANDEN	7
2.2.1 Geologi och topografi	7
2.2.3 Översiktlig vegetationsbeskrivning	7
2.3 HISTORISK SAMT NUVARANDE MARK- OCH VATTENANVÄNDNING	8
2.3.1 Det historiska landskapet	8
2.3.2 Nuvarande mark- och vattenanvändning	8
2.4 KÄLLFÖRTECKNING	8
3 PLANERAD MARKANVÄNDNING OCH SKÖTSEL	9
3.1 ÖVERGRIPANDE BEVARANDEMÅL	9
3.2 GENERELLA RIKTLINJER	9
3.3 INDELNING I SKÖTSELOMRÅDEN	9
3.4 MÅL OCH ÅTGÄRDER FÖR SKÖTSELOMRÅDEN	9
3.4.1 Skötselområde 1: Skog med begränsad skötsel / Skog med skötsel	9
3.5 FRILUFTSLIV OCH TURISM	10
4 UTMÄRKNING AV RESERVATSGRÄNS	10
5 BRÄNDER OCH BRANDBEKÄMPNING	10
6 JAKT /JAKT OCH FISKE	11
7 TILLSYN, DOKUMENTATION OCH UPPFÖLJNING	11
7.1 TILLSYN ÖVER FÖRESKRIFTER	11
7.2 UPPFÖLJNING AV BEVARANDEMÅL	11
7.3 DOKUMENTATION AV SKÖTSELÅTGÄRDER	12
8 KOSTNADER OCH FINANSIERING	12
9 SAMMANFATTNING OCH PRIORITERING AV PLANERADE	12
SKÖTSELÅTGÄRDER	12

KARTBILAGOR

Kartbilaga 1: Översiktskarta

Kartbilaga 2: Skötselområden (från skötselplanen 2004-11-18)

Förord

Skötselplanen är ett praktiskt handlingsprogram för syftet och skötseln i ett naturreservat. Skötselplanens inriktning bestäms av syftet med reservatet och de föreskrifter som meddelats i beslutet.

Naturreservatet Tallet skyddades ursprungligen som naturminne 1961, vilket senare ombildades till naturreservat. År 2004 utvidgades naturreservatet med ett skogsområde i väster, samtidigt som en ny skötselplan fastställdes. Den utvidgning som nu sker initieras av fastighetsägaren efter att Skogsstyrelsen 2011 hade avgränsat en mindre nyckelbiotop intill reservatsgränsen.

1. Syftet med naturreservatet

Syftet med reservatet är att:

Det syfte som gäller för naturreservatet Tallet ska gälla även för den utvidgade delen av reservatet.

Syftet med naturreservatet Tallet är att:

skydda värdefulla naturmiljöer så att gynnsam bevarandestatus upprätthålls för habitattyperna *Västlig taiga, 9010 och *Skogbevuxen myr, 91D0.

Syftet skall uppnås med:

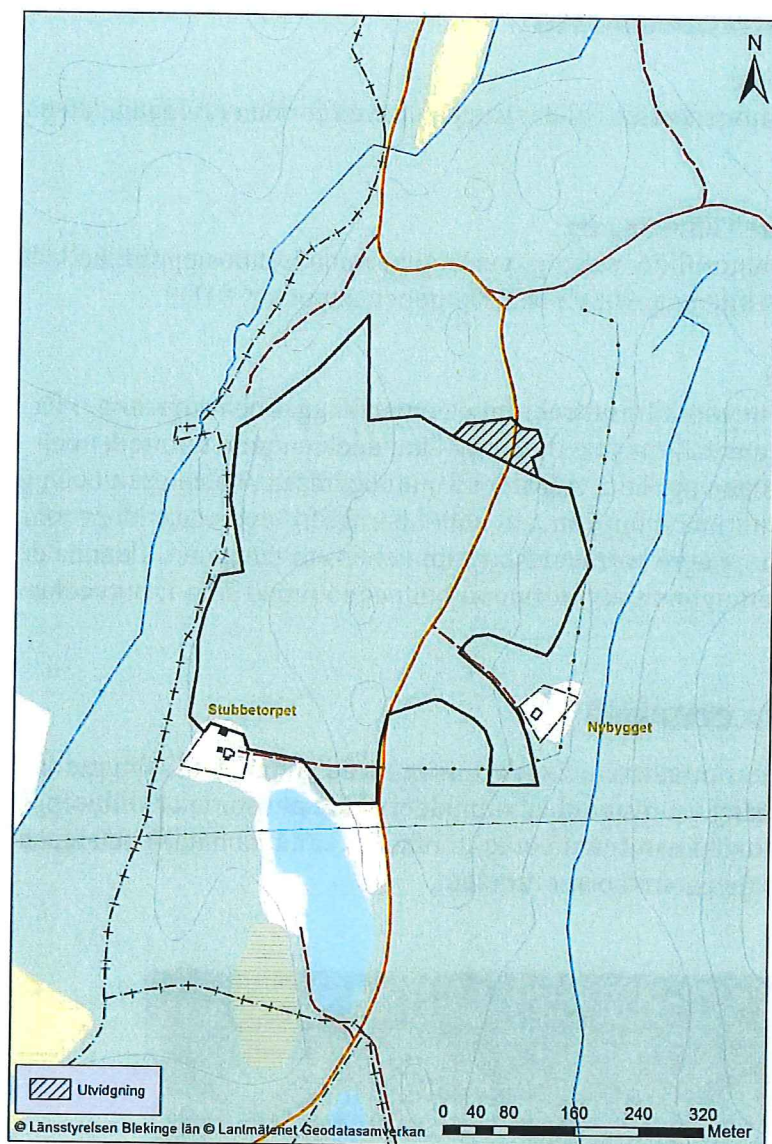
Syftet skall uppnås med i huvudsak fri utveckling av naturskogar och sumpskog. På grund av att skogsbrand numera är mycket ovanlig ökar andelen gran i området och föryngringen av tall har nästan upphört. Åtgärder för att begränsa andelen gran och göra det möjligt för tallplantor att inte bli uppätta av viltet bör därför övervägas. Norr om det skogbevuxna kärret finns en yngre barrblandskog som delvis är planterad. I denna del skall gallringar utföras för att gynna självföryngrad tall och lövträd som får utvecklas fritt.

2. Beskrivning av området

Reservatsutvidgningen i norr omfattar en barnnaturskog med gammal tall och gran. Död ved förekommer i riklig mängd. En stor del av området är klassat som nyckelbiotop (0,2 ha) och innehåller bland annat knärot (nära hotad), brandticka (nära hotad) och signalarten blåmossa. En enskild väg genomkorsar området.

Figur 3. Bladrosett av knärot, en rödlistad art som förekommer rikligt i den utvidgade delen av naturreservatet. Foto Åke Widgren

Figur 2. Naturreservatet är markerat med heldragen svart linje.

2.1 Administrativa data

Tabell 1. Administrativa data.

Objektnamn	Tallet
Objektnummer	10-02-007
Skyddsform	Naturreservat
Beslutsdatum	2016-12-20
Natura 2000-objektkod	-
Kartor	Topografiska kartan: Ekonomiska kartan:
Totalareal (ha)	0,43 ha
Naturvårdsförvaltare	Länsstyrelsen Blekinge
Kommun	Ronneby
Lägesbeskrivning	Ca 2 km NV om Hjortsberga kyrka

Sakägare	Markägare
Fastigheter	Johannishus 1:2
Servitut	-
Samfälligheter	-
Nyttjanderätter	-
Naturtyper	Areal (ha)
Skogsmark Natura 2000	Totalt 0,43 ha, varav: Taiga* (9010), 0,43 ha
Arter	Se tabell 2
Prioriterade bevarandevärden	
Naturmiljöer/Markslag	Barrskog
Naturtyper	Taiga*
Strukturer och funktioner	Skoglig kontinuitet, gamla träd, grova träd, död ved
Arter	Knärot, brandticka
Geovetenskap	-
Friluftsliv	-
Övrigt	-

Tabell 2. Rödlistade, EU-listade och andra ovanliga arter och signalarter som rapporterats från reservatsområdet under senare år (Rödlistekategorier: CR = akut hotad, EN = starkt hotad, VU = sårbar, NT = nära hotad). LC-arter är arter som tidigare varit rödlistade men som numera räknas som Livskraftiga. ÅGP-arter är hotade arter för vilka det upprättas särskilda nationella åtgärdsprogram. Signalarter är indikatorarter som är användbara för att lokalisera och urskilja skogar med höga naturvärden..

Art	Nationell rödlista	EU's fågeldir	EU's Habitatdir	ÅGP	Signalart
Svampar					
Brandticka (<i>Pycnoporellus fulgens</i>)	NT				
Mossor					
Blåmossa (<i>Leucobryum glaucum</i>)					X
Kärlväxter					
Knärot (<i>Goodyera repens</i>)	NT				

2.2 Naturförhållanden

2.2.1 Geologi och topografi

Jordarten i området utgörs av sandig morän, och den underliggande berggrunden av granodiorit.

2.2.2 Översiktlig vegetationsbeskrivning

Den utvidgade delen har samma karaktär som den angränsande skogen i det gamla reservatet. Den utgör en blandning av gammal tall och gran. Träden är delvis höga och grovstammiga. Död ved finns i riklig mängd i form av högstubbar och lågor. Föryngring sker av främst gran.

2.3 Historisk samt nuvarande mark- och vattenanvändning

2.3.1 *Det historiska landskapet*

Skogen i området har sannolikt samma historia som i den angränsande delen av det gamla naturreservatet. Den ska ha uppkommit genom igenväxning med tall och björk på gammal svedjemark under 1830-talet. Senare har gran vandrat in. Skogen i området har troligen varit helt orörd sedan 1880-talet, alltså i omkring 130 år. År 1961 fridlystes Tallet av länsstyrelsen. Enligt beslutet fick dock kullfallna träd bortföras.

2.3.2 *Nuvarande markanvändning*

År 2004 utökades naturreservatet med ett område i väster, samtidigt som skötselplanen för reservatet reviderades. Den nu tillagda delen uppmärksammades 2011 i samband med en planerad skogsavverkning norr om reservatsgränsen, och klassades som nyckelbiotop av Skogsstyrelsen. En enskild väg genomkorsar såväl det gamla reservatet som den utvidgade delen.

2.4 Källförteckning

Litteratur, rapporter, inventeringar, underlagsmaterial, mm

Länsstyrelsen. 2004. Beslut om ändring och utvidgning av naturreservatet Tallet i Hjortsberga socken, Ronneby kommun, samt skötselplan.

SGU. 1994. Berggrundskartan. 3F Karlskrona NV/SV. SGU Ser. Af nr 179.

SGU. 2009. Jordartskartan. 3F Karlskrona NV.

Internetkällor

Artportalen. 2012. <http://artportalen.se>. (Hämtat 2016-09-14.)

Skogsstyrelsen. 2011. Nyckelbiotop. N 540-2011. <http://www.skogsstyrelsen.se/skogens-parlor/Nyckelbiotop/?objektid=2968040>.

3 Planerad markanvändning och skötsel

3.1 Övergripande bevarandemål

Bevarandemål för området

Målet med naturreservatet är naturskog med fri utveckling.

3.2 Generella riktlinjer

-

Hot och negativ påverkan

Konkreta hot mot naturvärden i naturreservatet, som kan påverkas inom ramen för naturreservatets föreskrifter och skötsel eller Natura 2000, beskrivs under berörda skötselområden. Potentiella hot, som inte är aktuella i dagsläget, är:

- inträngande gran
- kanteffekter som solexponering och uttorkning, eller stormfällning, vid reservatsgränsen.

3.3 Indelning i skötselområden

Det gamla naturreservatet är indelat i 3 skötselområden. Avgränsningen av skötselområdena framgår av bifogad skötselplanekarta, se bilaga 3.

Skötselområde 1A. Naturskog, med fri utveckling.

Skötselområde 1B. Sumpskog, med fri utveckling.

Skötselområde 1C. Barrblandskog, med fläckvis utglesning av gran.

3.4 Mål och åtgärder för skötselområden

3.4.1 Skötselområde 1A: Naturskog med fri utveckling

Areal: 14,5 ha, varav:

Den utvidgade delen är 0,43 ha.

Beskrivning

Tallnaturskog som uppkommit på tidigare svedjemark. Området har varit skyddat i ca 120 år. Under de senaste 40 åren har andelen gran ökat kraftigt och tallen har svårt att föröka sig.

Bevarandemål

Målet med den utvidgade delen av naturreservatet är barrnaturskog (taiga) med fri utveckling. Detta vilket innebär att området präglas av olikåldrig skog vilken domineras av gamla granar. Naturliga processer som åldrande och avdöende leder till att död ved finns i olika grovlekar och nedbrytningsgrader och att skogen är olikåldrig. Omvälvande störningar i form av t.ex. stormfällning och/eller insektsangrepp, kan leda till att hela eller delar av skogen under perioder har en annan karaktär, men detta är en del av skogens utveckling. Hela den utvidgade delen av naturreservatet (0,43 ha) ska utgöras av taiga.

Hot

Det finns inga konkreta hot mot skötselområdets naturvärden för närvarande.

Skötselåtgärder

- Död ved ska lämnas orörd där den står eller faller. Träd som blockerar markerade stigar, fallit över vägen, reservatsgränsen eller som fallit på kulturhistoriska lämningar får kapas och flyttas åt sidan. Detsamma gäller för träd som riskerar att falla över vägen.

3.5 Friluftsliv och turism

Beskrivning

Enligt skötselplanen från 2004 ska ingen särskild strövstig anläggas i reservatet. En skylt med information ska finnas vid grusvägen genom reservatet. Inga anläggningar för friluftslivet ska anordnas. En besöksparkering finns i anslutning till reservatets södra gräns.

4 Utmärkning av reservatsgräns

Utmärkning av reservatets gräns ska utföras av naturvårdsförvaltaren enligt svensk standard SIS 031522 och enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

5 Bränder och brandbekämpning

Förekomsten av bränder är en av de viktigaste förutsättningarna för att kunna bevara naturvärden i våra skogar. I sydöstra delen av Sverige är förutsättningarna för brand som störst på grund av torrt klimat och förekomst av brandbenägna skogstyper. Brandhistoriska undersökningar visar dock att brandfrekvensen har varit låg i Blekinge efter 1770. Här finns därför ett speciellt ansvar att bevara brandnaturvärden. Bevarandet av naturvärden kopplade till brand sker lämpligast under kontrollerade former genom anlagda, i förväg planerade bränder (naturvårdsbränning). Detta för att man lättare kan styra brandens beteende och effekter samt att värden som missgynnas av brand lättare kan skyddas. Det är dock inte aktuellt med naturvårdsbränning i reservatet. Men spontan brand i reservatet anses huvudsakligen ge positiva effekter på naturvärdena.

Spontana bränder i reservatet släcks enligt gällande lagar. Släckningsarbete sker med försiktighet, om möjligt i samråd med reservatsförvaltningen så att naturvärdena inte skadas. En spontant uppkommen brand kan tillåtas brinna om räddningsledare anser det möjligt utan att värden hotas i omgivande marker som ej ingår i naturreservatet.

Tydliggörande av ansvarsfördelning vid uppkomst av spontan brand inom naturreservatet

En okontrollerad brand inom reservatet kan utgöra ett hot mot värden i och utanför reservatets gränser. Om en okontrollerad brand uppstår är släckningen av branden Räddningstjänstens ansvar. Släckningsarbetet bör ske med försiktighet. För att undvika skador på naturvärdena och, om möjligt, ta tillvara brandens positiva effekter, bör reservatsförvaltaren på Länsstyrelsen kontaktas i så tidigt skede som möjligt för samråd. (Finns friluftsanläggningar som bör tas hänsyn till? Ange i s f gärna i texten vilka som

bör visas särskild hänsyn pga dess ekonomiska värde) Exempelvis kan skador på naturvärden uppstå genom hårdspolning vid rötter och på stammar på äldre träd och döda träd. Körskador är ett annat exempel på skador som kan uppstå och som så långt möjligt bör undvikas.

När branden anses vara släckt eller utan uppenbar risk att sprida sig överlämnas ansvaret för eftersläckning och bevakning till markägaren. Eftersläckning bör så långt möjligt ske så att naturvärden gynnas och inte skadas (se nedan) och markägaren bör samråda med reservatsförvaltaren. Förvaltaren kan bistå i arbetet med eftersläckning och efterbevakning efter dialog med fastighetsägaren. Förvaltaren kan inte ta över det juridiska ansvaret för efterbevakning.

Eftersläckning

Eftersläckning bör utföras så att naturvärden gynnas. Eftersläckningen koncentreras lämpligen till skyddszoner i brännans ytterkant. Skyddszonernas bredd bedöms från fall till fall beroende på risken för spridning till omgivningen. Vid en uppenbar risk bör skyddszonens bredd vara minst en trädhöjd. Inom skyddszonen släcks alla glödbrän-der. Brinnande/glödande mindre träd och grenar kastas om möjligt in innanför skyddszonen. Glödbrän-der släcks lämpligen genom inblandning av mineraljord och/eller vat-tenbegjutning.

När brännans skyddszoner har säkrats tas ställning till om och när hela brännan ska släckas. För flera av de brandberoende/-gynnade arterna är glödbrän-der mycket viktiga. Glödbrän-der kan i vissa fall pågå under mycket lång tid och ge upphov till rökutveck-ling. Så länge skyddszonerna är säkra utgör de dock ingen risk för spridning och om möjligt kan det vara lämpligt att låta glödbrän-der få brinna ut av sig själva eller åtminstone inte släckas omedelbart.

Åtgärd efter brand

Framtida skötselåtgärder utreds för varje enskilt område som påverkats av branden. Vid behov ändras skötselplanen genom beslut av Länsstyrelsen.

6 Jakt

Rätten till jakt inom reservatet regleras inte i reservatsföreskrifterna. Jaktutövandet får inte ske i strid med reservatsbestämmelser eller skötselplan.

7 Tillsyn, dokumentation och uppföljning

7.1 Tillsyn över föreskrifter

Länsstyrelsen ansvarar för tillsyn av föreskrifter.

7.2 Uppföljning av bevarandemål

Uppföljning kommer att ske enligt gällande riktlinjer från Naturvårdsverket.

7.3 Dokumentation av skötselåtgärder

Ansvarig förvaltare dokumenterar utförda skötselåtgärder.

8 Kostnader och finansiering

Naturvårdsförvaltaren/Länsstyrelsen i Blekinge bekostar åtgärder enligt skötselplanen

9 Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Tabell 3. Planerade skötselåtgärder.

Skötselåtgärd	Var	Vem	Prioritet*	När/frekvens
Informationstavla	I anslutning till grusvägen genom området	Naturvårdsförvaltaren	2	Vid behov
Dokumentation av skötselåtgärder	Hela naturreservatet	Naturvårdsförvaltaren	1	Efter utförda åtgärder
Uppföljning av bevarandemål	Hela naturreservatet	Länsstyrelsen	1	Enligt särskilt fastställd uppföljningsplan

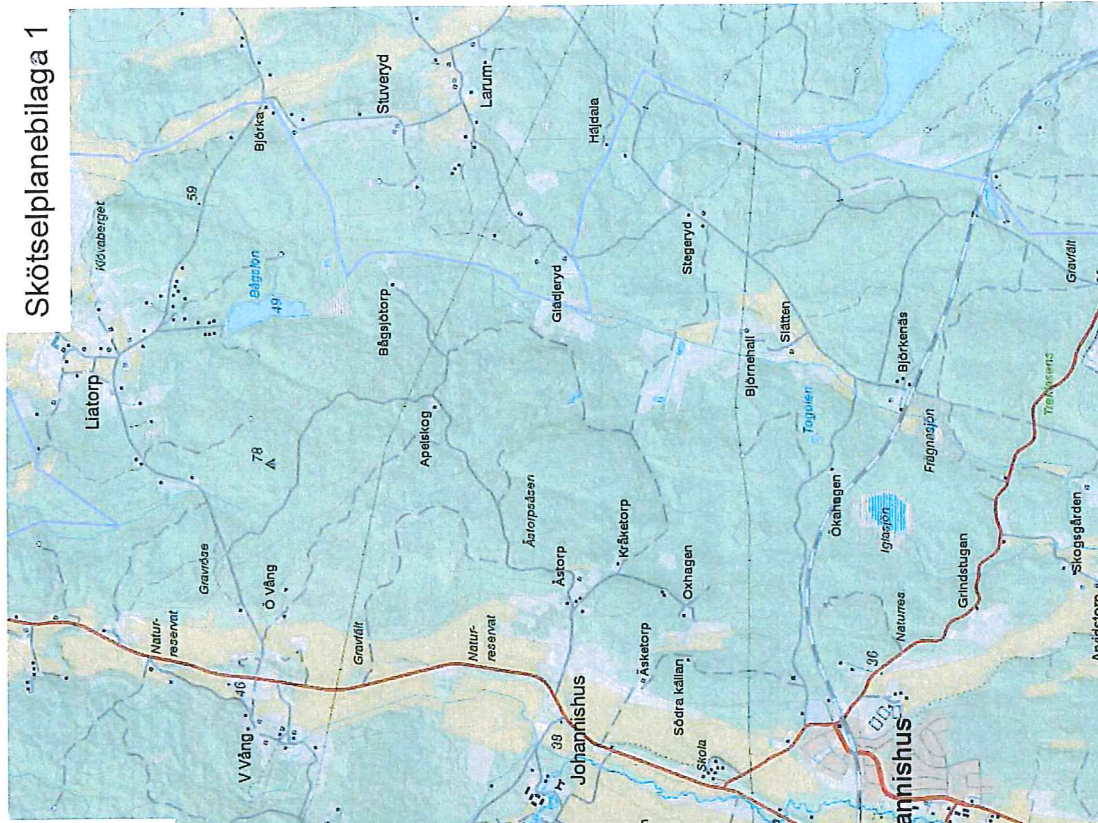
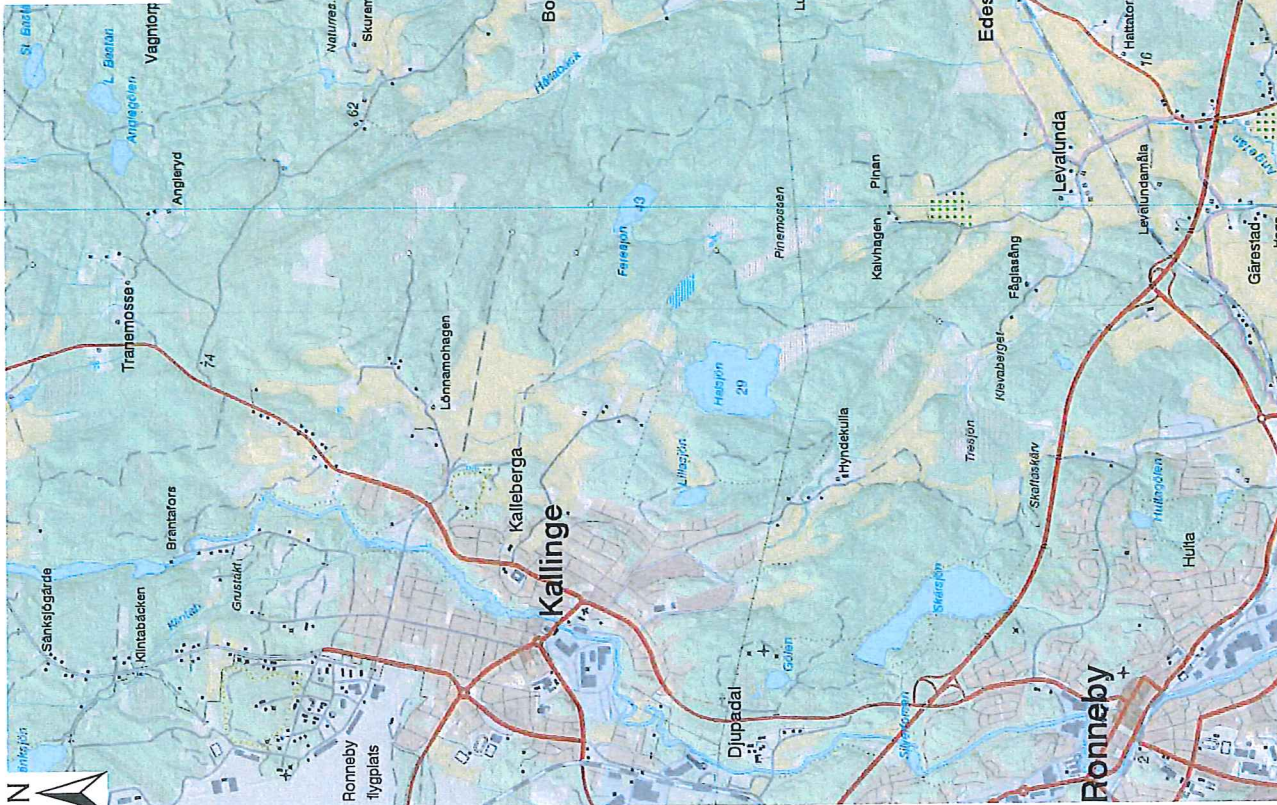
*Prioritet 1 till 3, varav 1 är högst

Naturreservatet Tallet

Ronneby kommun

Översiktskarta

Skötselplanebilaga 1

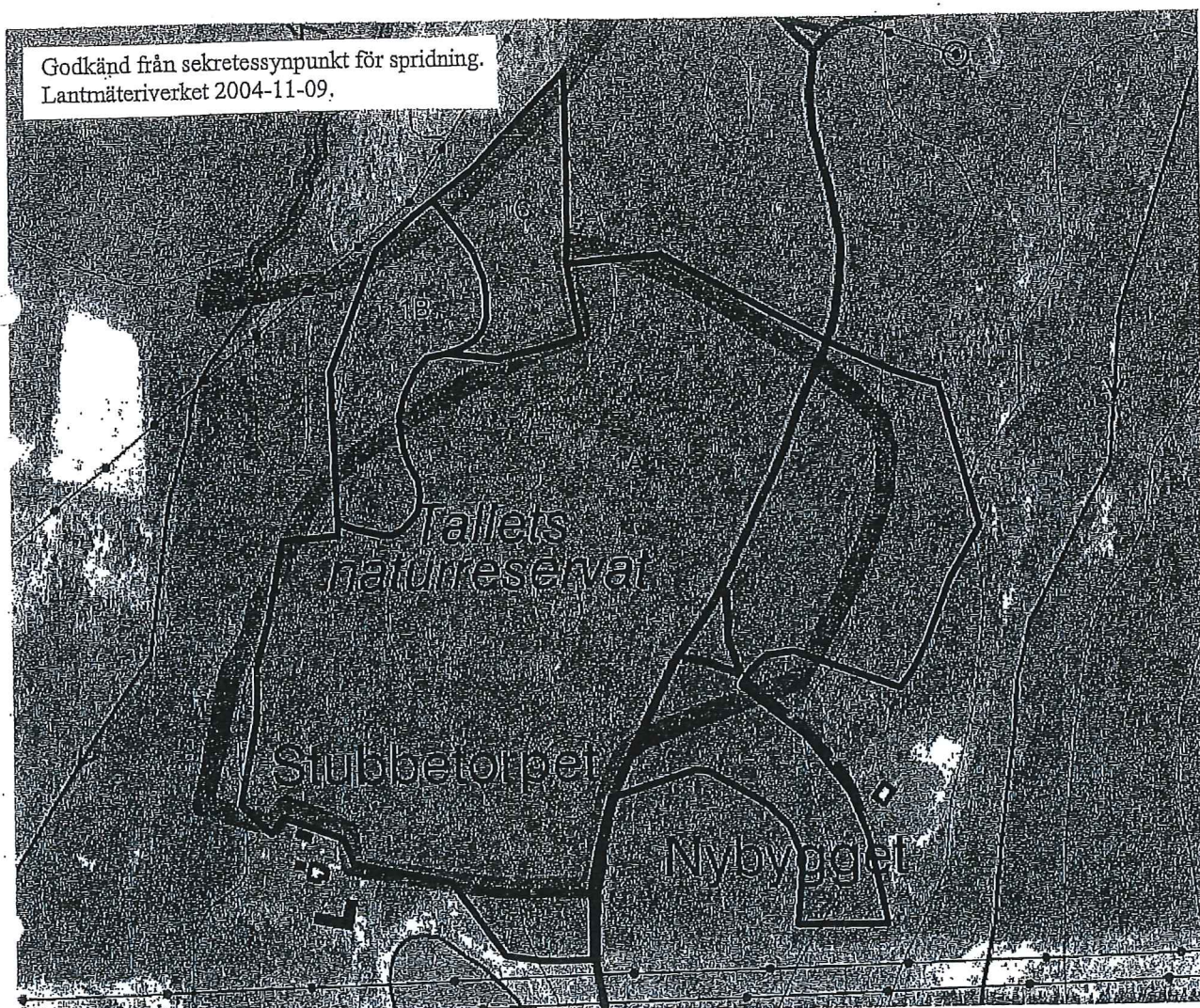
Skötselplanebilaga 1

Teckenförklaring

 Naturreservatsområde

Naturreservatet Tallet skötselplan

Godkänd från sekretessynpunkt för spridning.
Lantmäteriverket 2004-11-09.

200 0 200 400 meter

Denna skötselplan omfattar en mindre utvidgning av naturreservatet Tallet i Ronneby kommun.

Syftet med naturreservatet Tallet är att skydda värdefulla naturmiljöer så att gynnsam bevarandestatus upprätthålls för naturtyperna barrnaturskog (taiga) och skogsbevuxen myr. Naturreservatet bidrar till uppfyllandet av miljömålen *Levande skogar*, *Myllrande våtmarker* och *Ett rikt växt- och djurliv*. Det ska även bidra till den gröna infrastrukturen i regionen.

En del i Länsstyrelsens verksamhet är att skydda värdefull natur genom att bilda naturreservat och upprätta skötselplaner. Skötselplanen innehåller syftet med reservatet, en beskrivning av naturförhållanden och markhistoria samt planerad markanvändning, mål och skötselåtgärder för området. Den innehåller även information om friluftsliv och turism, samt om hur en framtida uppföljning av området är tänkt att ske.